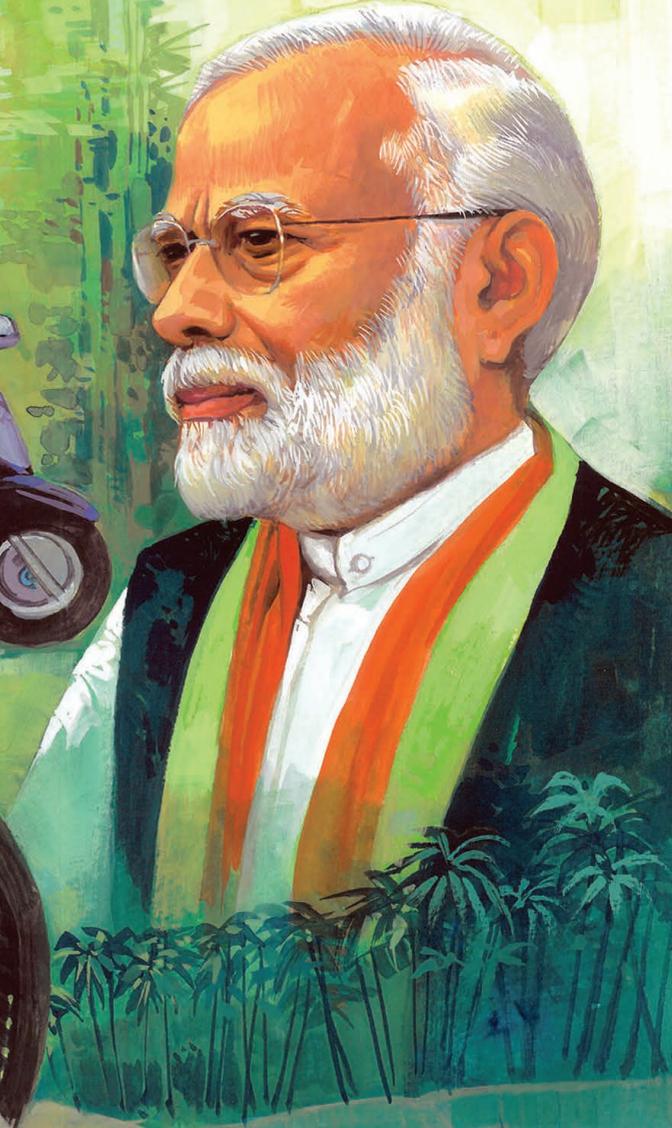

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ

ਭਾਗ-2

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ

ਭਾਗ-2

Authors

Sharda Mohan and Shashi Mukherjee

Illustrations and Cover Art

Dilip Kadam

Assistant Artist

Ravindra Mokate

Production

Amar Chitra Katha

Published by

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd

Punjabi

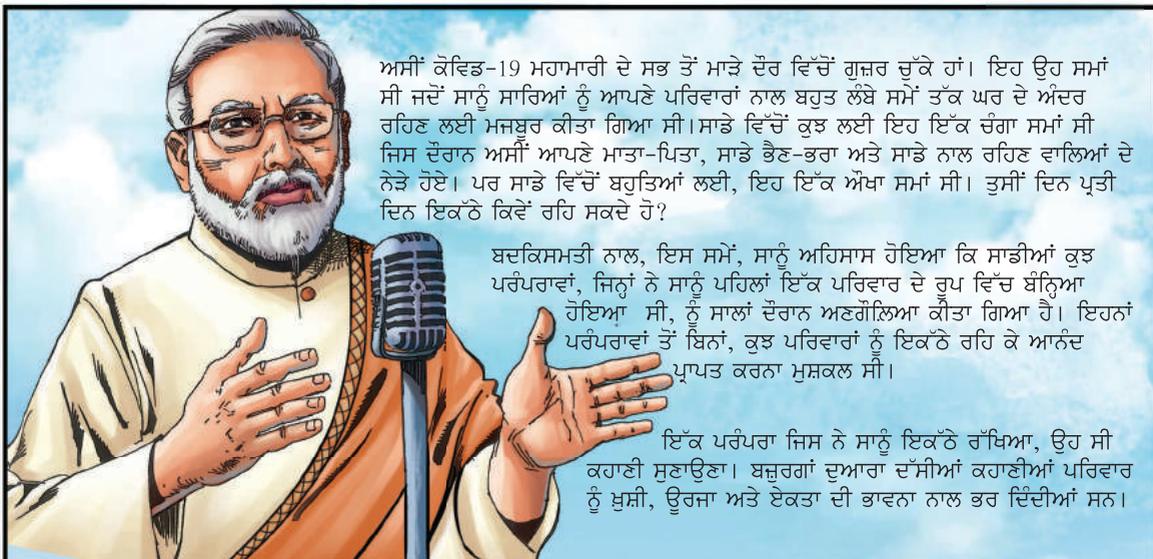
ISBN – 978-81-19242-65-8

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd, June 2023

© Ministry of Culture, Govt of India, June 2023

All rights reserved. This book is sold subject to the condition that the publication may not be reproduced, stored in a retrieval system (including but not limited to computers, disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites), or transmitted in any form or by any means (including but not limited to cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical, recording, electronic, digital versions) without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

You can now get ACK stories as part of your classroom with **ACK Learn**,
a unique learning platform that brings these stories to your school with a range of workshops.
Find out more at www.acklearn.com or write to us at acklearn@ack-media.com.

ਅਸੀਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਸਾਡੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਔਖਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਸਮੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਕੁਝ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਕੇ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ।

ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਿਆ, ਉਹ ਸੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣਾ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ, ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਚਨਾਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਘੁੰਮਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ, “ਨਹੀਂ ਅੰਕਲ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਟਕਲਾ ਸੁਣਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਟਕਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ।” ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਪੰਚਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੋਣ, ਹਿਤੋਪਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿੱਸਾ ਗੋਈ*। ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੋ ਬੁੱਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਮਰ ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ Gaathastory.in ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਵਿਵਹਾਰੇ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਣਾਇਆ। ਬੇਂਗਲੁਰੂ ਦੇ ਵਿਕਰਮ ਸ਼੍ਰੀਧਰ ਨੂੰ ਬਾਪੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਚੇਨਈ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਵਿਦਿਆ ਵੀਰਰਾਘਵਨ ਅਤੇ Kathalaya.org ਦੀ ਗੀਤਾ ਰਾਮਾਨੁਜਮ, ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਹਨ।

ਆਉਂਦੇ ਨਾਇਰ ਸਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ, ਤੋਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣਗੇ।

* ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਉਰਦੂ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ

ਵਿਸ਼ਾ-ਸੂਚੀ

1	ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ	3
2	ਵੀਰੇਂਦਰ ਯਾਦਵ	7
3	ਉਸ਼ਾ ਦੂਬੇ	10
4	ਟੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਾਚਾਰਿਆ	13
5	ਅਨੁਦੀਪ ਅਤੇ ਮੀਨੂਸ਼ਾ	15
6	ਸਲਮਾਨ	18
7	ਐਨ ਐਸ ਰਾਜੱਪਨ	20
8	ਸੀ ਵੀ ਰਾਜੂ	23
9	ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ	26
10	ਰਾਜੇਂਦਰ ਜਾਧਵ	28
11	ਗਾਇਤਰੀ	30

ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ

ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਸਨ।

ਹੈਲੋ ਇਕਬਾਲ!
ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੰਤਜਾਰ
ਕਰੋ

ਹੈਲੋ ਸ਼ੇਅਸ!
ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ
ਚੰਗਾ ਲਗਿਆ।

ਸ਼ੁਭ ਸਵੇਰ, ਨਾਇਰ ਸਰ!

ਸ਼ੁਭ ਸਵੇਰ, ਸ਼ਾਰਦਾ।
ਹੈਲੋ, ਮੁੰਡਿਆਂ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਵਾਂਗ
ਆਖਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚ
ਮਿਲਾਂਗਾ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ?

ਹਾ ਹਾ ਹਾ! ਹਾਂ,
ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ।

ਨਾਇਰ ਸਰ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੋਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ, ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਯਕੀਨਨ, ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਮ ਵਾਂਗ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਆਏ।

ਨਾਇਰ ਸਰ, ਅੱਜ
ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿਸ
ਬਾਰੇ ਹੈ?

ਅੱਜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ
ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਭਾਗ-2

ਨਾਇਰ ਸਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰ, ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸਟੇਰੀਟੇਲਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਇਹ ਅਪਰਨਾ ਅਥਰੋਆ, ਸ਼ੈਲਜਾ ਸੰਪਤ, ਸੋਮਿਆ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਅਪਰਨਾ ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਲਾਵਣਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲਾਵਣਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਦੀ ਹੈ!

ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਲੜਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਟਰਾਮ ਦੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਯਾਦ ਹਨ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸਨ!

ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੜੇ ਸਨ।

ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲੱਭਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਆਓ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰੀਏ। ਹੁਣ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਵਾਂਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਸੀ।

ਹਾਂ! ਹਾਂ! ਆਓ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣੀਏ।

ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ

ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਦੇਵ ਰਾਇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ।

ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਬਜ਼ੀ!
ਲੋਕੀ, ਕੱਦੂ, ਆਲੂ! ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਥੱਕ ਗਿਆ ਹਾਂ।
ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਉਣ
ਲਈ ਕਹੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ
ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।

ਆਹਹਹ!

ਗਰੀਬ ਰਸੋਈਆ ਭੱਜ ਕੇ ਰਾਜੇ ਦੇ
ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੇਨਾਲੀ ਰਮਨ ਕੋਲ ਗਿਆ।

ਮਹਾਮਹਿਮ
ਮੇਰੀ ਬਣਾਈ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਖੁਸ਼
ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਫਾਂਸੀ
ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚੁੱਪ!
ਰੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ ਅਤੇ
ਮੇਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ
ਸੁਣੋ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ
ਖਾਣੇ ਸਮੇਂ -

ਇਹ ਵਧੀਆ ਹੋਣਾ
ਸੀ ਜਾਂ...

ਆਹਾ!
ਸੁਆਦੀ!

ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ
ਸਬਜ਼ੀ ਕੀ ਹੈ?

ਜਨਾਬ, ਇਹ ਬੈਂਗਣ
ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ
ਸ਼ਾਹੀ ਤਾਜ ਅਤੇ ਬੈਂਗਣੀ
ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ!

ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਦੇ
ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਹੀ
ਬੈਂਗਣ ਹੀ ਖਾਣਗੇ।

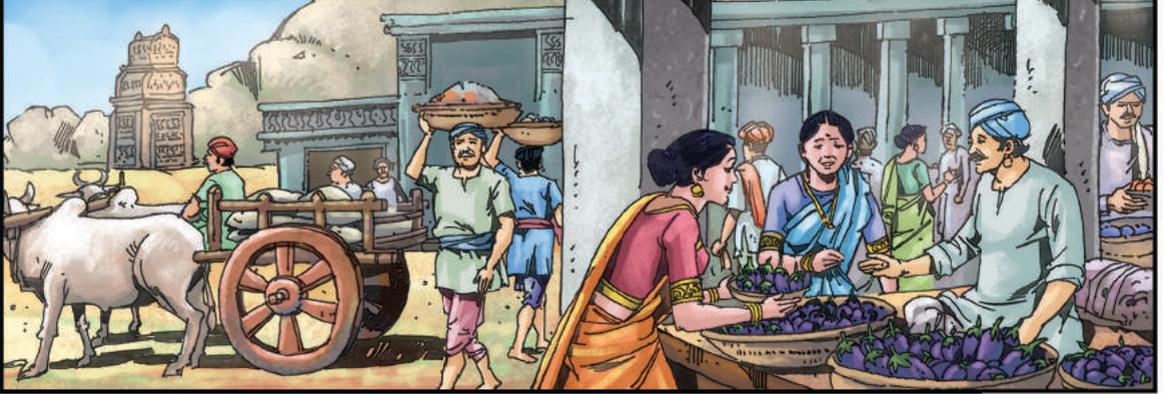
ਏਹ?

ਯੋਜਨਾ ਕੰਮ
ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ!

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਭਾਗ-2

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਣ ਦੇ ਡੱਬੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈਆਂ

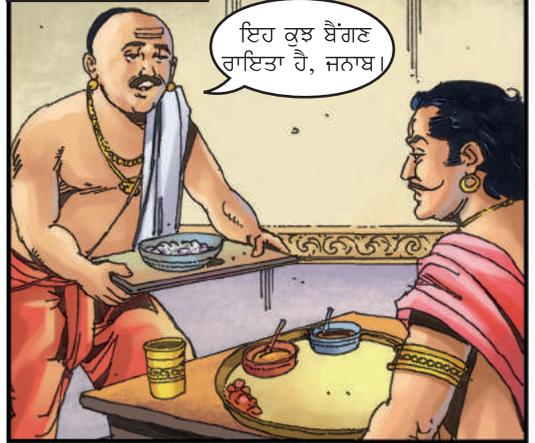
ਹਰ ਪਾਸੇ ਬੈਂਗਣ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੈਂ ਅੱਜ ਬੈਂਗਣ ਦਾ ਸਾਂਬਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਂਗਣ ਦਾ ਭਰਤਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਈ ਬੈਂਗਣ ਦੇ ਲੱਛੂ।

ਸ਼ਾਨਦਾਰ!

ਪਰ, ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ -

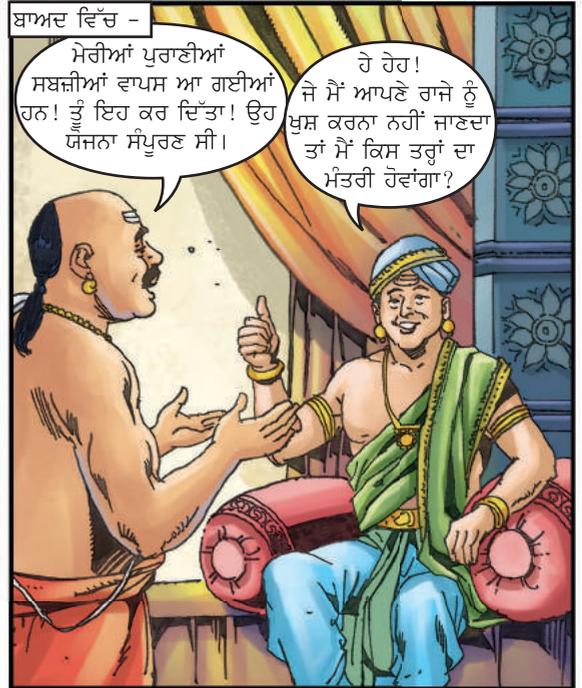

ਇਹ ਕੁਝ ਬੈਂਗਣ ਰਾਇਤਾ ਹੈ, ਜਨਾਬ!

ਕੁਝ ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ ਬੈਂਗਣ ਬਿਰਯਾ...

ਬਹੁਤ ਹੋਗਿਆ! ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੈਂਗਣ ਨਹੀਂ। ਬੈਂਗਣ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਓ!

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ -

ਮੇਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ! ਤੂੰ ਇਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ! ਉਹ ਯੋਜਨਾ ਸੰਪੂਰਣ ਸੀ।

ਹੇ ਹੇਹ! ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਹੋਵਾਂਗਾ?

ਵੀਰੇਂਦਰ ਯਾਦਵ

ਨਾਇਰ ਸਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੇਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇੱਥੇ ਇੰਨਾ ਧੂੰਆਂ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਉਹ ਪਰਾਲੀ* ਨੂੰ ਸਾੜ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?

ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ ਹੈ। ਆਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂ, ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਜਿਸਨੇ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਤੋਂ ਦੌਲਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੀਰੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕੈਥਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਫਰਸ਼ ਮਾਜਰਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ।

ਮਾਂ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਪਰ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੇਖੋ ਪਿਤਾ ਜੀ, ਉਹ ਫਿਰ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ। ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਰਾਲੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਹੂਹ? ਪਰਾਲੀ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਹ ਦੀ ਪੱਤੀ।

* ਪੱਦਿਆਂ ਦੇ ਡੰਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਜੋ ਅਨਾਜ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵੀਰੇਂਦਰ ਨੇ ਕੈਥਲ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀ ਸੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।

ਵੀਰੇਂਦਰ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ।

ਜਲਦੀ-

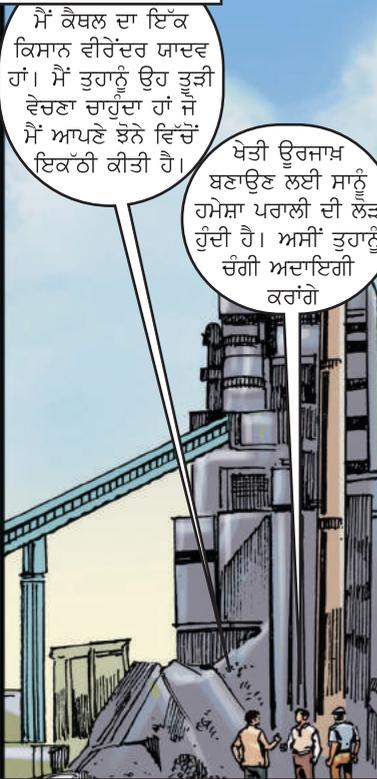

ਹੇ ਵੀਰੇਂਦਰ, ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਮੈਂ ਪਰਾਲੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ! ਪਰਾਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਾੜਨ ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ -

ਵੀਰੇਂਦਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤੂੜੀ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਖੇਤੀ ਉਰਜਾ ਪਲਾਂਟਾਂ** ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ -

ਬਾਬਾ, ਅਸੀਂ 2.5 ਕਰੋੜ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਵੇਚੀ ਹੈ।

ਭਾਵ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਦਿਹਾੜੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ!

ਜਲਦੀ ਹੀ -

ਵੀਰੇਂਦਰ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ।

*ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨ ਜੋ ਤੂੜੀ ਨੂੰ ਕੰਪੈਕਟ ਗੰਢਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਖ਼ਪੌਦਿਆਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਉਰਜਾ ਹੈ।

** ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਵੀਰੇਂਦਰ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਉਸਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਬਸਿਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਘੱਟ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ।

ਹੈਲੋ, ਇਹ ਕੈਬਲ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਹਨ। ਵਧਾਈਆਂ।

ਪੁੱਤਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਰਮ ਚੰਦ ਨੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਗਰਮੀਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਪਰਾਲੀ ਵੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵੀਰੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ, ਪੁੱਤਰ। ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਢੇਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਹਵਾ ਸਾਫ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, । ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵੀਰੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਾਲੀ ਵਰਗੇ ਸਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਉਪਯੋਗੀ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਮਿਸਾਲੀ ਸੀ।

ਊਸ਼ਾ ਦੂਬੇ

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਓਹ... ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਆਉਣਾ ਭਿਆਨਕ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ! ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸਨ!

ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਸਨ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬੁੜਬੁੜਾਉਂਦੇ ਹੋ!

ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਕੁਝ ਲਈ ਠੀਕ ਸਨ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ! ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 'ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀਦੀ' ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਹੁਰੇ, ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਾਣੀ!

ਜਦੋਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੰਗਰੌਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਊਸ਼ਾ ਦੂਬੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ।

ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ? ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਕਰਣ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਗੇ?

ਤੇਰੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮਹਿਮਾ?

ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ ਪਰ ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਉਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਨ, ਮਿਸ। ਹਰ ਕੋਈ ਘਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸ਼ਾ ਦੂਬੇ

ਆਪਣੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ, ਉਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ।

ਮਹਿਮਾ, ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਚੱਲੀਏ।

ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਮਿਸ?

ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰ ਹੈ!

ਉਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਨੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ

ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ, ਦੀਦੀ!

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝ ਗਏ ਹੋ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਪਚਦਾ ਹੈ?

ਹਾਂ! ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਸਾਡੀ ਐਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮਹਿਮਾ ਦੀਦੀ, ਕੀ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਸਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ!

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਭਾਗ-2

ਉਸ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ 'ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀਦੀ'* ਨਾਂ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਿਆ।

ਦੇਖੋ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਆਓ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੋ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਲਾਕਡਾਊਨ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੁਬਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ, ਉਸ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਆਓ ਇੱਕ ਸਾਬਣ ਬੈੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ। ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਜਨਮਦਿਨ ਤੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਸਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

ਉਸ਼ਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਦਾਕਾਰਾ ਕੌਂਕਣਾ ਸੇਨਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਾਹਸ ਕੇ ਸਲਾਮ[^] ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ, ਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਇਹਨਾਂ ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੇਡੀਓ ਸ਼ੋਅ 'ਤੇ ਉਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ -

ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਸੀ।

* 'ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਭੈਣ' ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ

ਟੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਾਚਾਰਿਆ

ਇਹ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਪੀਰੀਅਡ ਸੀ।

ਸਾਰੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਚੁਣੋ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇਗਾ।

ਸੁਜੀਤ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਓ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ, ਇੱਕ ਪੁਜਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ 80 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਸੀ।

ਵਾਹ!

ਟੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ, ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਦਵਾਨ, ਮਾਈਲਾਪੁਰ, ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੁਜਾਰੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ-

ਸਵਾਮੀ*, ਮੈਂ ਮੰਤਰਾਂ[^] ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਪੂਜਾ** ਦੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

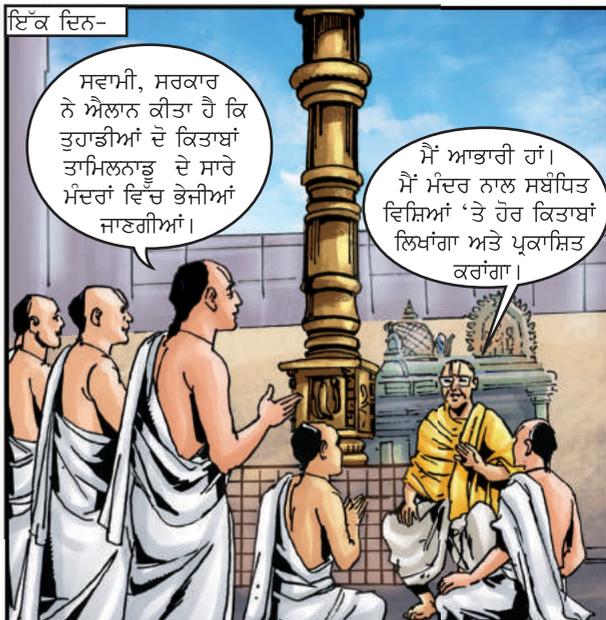
ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ।

ਇਥੇ, ਇਹ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਦਮਾਤੰਤਰ ਪ੍ਰਯੋਗਮ^{^^}। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਧੰਨਵਾਦ, ਸਵਾਮੀ! ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸੀ। ਜਲਦੀ ਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਇੱਕ ਦਿਨ-

ਸਵਾਮੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਮੈਂ ਆਭਾਰੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਾਂਗਾ।

* ਪਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ
^{^^}ਵਿੱਤਰ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਾਕਾਂਸ਼

**ਪੂਜਾ, ਭਗਤੀ
^{^^} ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਭਾਗ-2

ਜਲਦੀ ਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ ਨੇ 'ਰਾਘਵ ਸਿਮਹਮ' ਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪਰ -

ਅੱਪਾ*, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ! ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਕੰਪਿਊਟਰ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਨ।

2000 ਵਿੱਚ, ਰਾਘਵ ਸਿਮਹਮ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਲਿਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ -

ਥਾਥਾ*, ਤੁਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ?

ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ!

80 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਚਾਰੀਆ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਮਾਣਮੱਤੋ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ।

ਇੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤਾਮਿਲ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ -

ਥਾਥਾ, ਤੁਸੀਂ 92 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹੋ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ, ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ, ਮੈਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਸਕਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਮਰ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਤਸੁਕ ਹੋ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੜੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

*ਤਾਮਿਲ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ

^ਤਾਮਿਲ ਵਿੱਚ ਦਾਦਾ

ਅਨੁਦੀਪ ਅਤੇ ਮੀਨੂਸ਼ਾ

ਅੱਜ ਕਲਾਸ-ਰੂਮ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਦਿਸ ਰਹੇ। ਗਾਲਿਆਰੇ ਵੀ ਗੰਦੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਵੇਂ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਬਿਮਾਰ ਹਨ, ਸਰ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀਆਂ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਲਾਸ-ਰੂਮ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਕੂਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

ਖੈਰ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵੋ, ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਅਨੁਦੀਪ ਅਤੇ ਮੀਨੂਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਬੀਚ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਲੱਗੀ

ਨਵੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਬਿੰਦੂਰ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਦੀਪ ਹੇਗੜੇ ਅਤੇ ਮੀਨੂਸ਼ਾ ਕੰਚਨ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ।

ਸਦਾ ਖੁਸ਼ ਰਹੋ!

ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਸਮਾਰੋਹ ਹੈ।

ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਦ -

ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਨੀਮੂਨ ਲਈ ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਮੈਂ ਹਿਮਾਚਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਨਾਲ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਹੈ।

ਕਿਤੇ ਨਾ ਜਾਣ ਕਰਕੇ, ਜੋੜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਸੋਮੇਸ਼ਵਰ ਬੀਚ 'ਤੇ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਹੈ।

ਹਾਂ। ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਰੇਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਇੰਨੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਫਿਰ -

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੂੜਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ?

ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਕੰਡਾ ਕੂੜੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੂੜਾ ਜੋ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੂੜਾ ਵਧਾਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਉਹ ਬੀਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ?

ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਦੀ ਖੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਉਸ ਰਾਤ -

ਮੀਨੂਸ਼ਾ, ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ 'ਕਲੀਨ ਕੁੰਡਾਪੁਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਯਾਦ ਹੈ? ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਓ ਸੋਮੇਸ਼ਵਰ ਬੀਚ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰੀਏ,

ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ -

ਮੈਂ ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ...

...ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ।

* ਕੁੰਡਾਪੁਰਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਆਪਣਾ ਐਤਵਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ-

ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ।
ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ
ਬੀਚ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ
ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਸਲ
ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ।

ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ
ਤਰੀਕਾ ਪਤਾ ਹੈ!

ਜਲਦੀ ਹੀ -

ਮੈਂ ਮੰਜੂਨਾਥ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਹਸਨ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ
ਇਸ ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਲ ਹਾਂ।

ਇਹ
ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ!

ਅਨੁਦੀਪ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀ
ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਬਾਰੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਲਦੀ ਹੀ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬੀਚ ਦੇ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ
ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 800 ਕਿੱਲੋ ਕੂੜਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ।

ਦੇਖੋ ਬੀਚ
ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ
ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ
ਸਾਹ ਲੈਣ ਲੱਗ
ਪਿਆ ਹੈ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ-

ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹਾਂ! ਇਸ ਬਾਰੇ ਫਿਲਮੀ ਰਾਤਾਂ
ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ? ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ
ਸਥਾਨਕ ਮਛੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਨ
ਬਾਰੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਜ਼ਰੂਰ!
ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ
ਰੁਕਿਆ। ਅਸਲ
ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੁਣ ਸ਼ੁਰੂ
ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਨੁਦੀਪ ਅਤੇ ਮੀਨੂਸ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਨਾਅਰਾ ਹੈ, 'ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ'।

ਸਲਮਾਨ

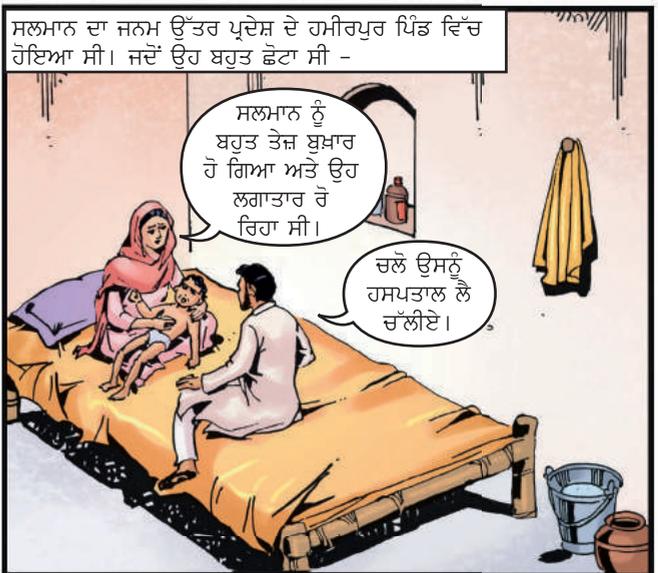
ਸਰ, ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲੱਤ ਗਵਾ ਲਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਬੋਟ ਦੀ ਲੱਤ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਲੱਤ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਂ, ਸੁਜੀਤ। ਇਸਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਥਲੀਟ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਅੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿੱਤੋ ਸਨ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਪਾਰੁਲ। ਸਰੀਰਕ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਅੱਜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਰਨ-ਫਿਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਸਫਲ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸਲਮਾਨ ਦਾ ਜਨਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਮੀਰਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ -

ਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਬੁਝਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਚਲੋ ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਚੱਲੀਏ।

ਜਲਦੀ ਹੀ -

ਸਲਮਾਨ ਪੋਲੀਓ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਗਿਆ... ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਉਸ ਦੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ।

ਓਹ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕੇਗਾ?

ਭਾਵੇਂ ਸਾਲ ਬੀਤਦਿਆਂ ਸਲਮਾਨ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ -

ਮੈਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਮਾਂ। ਮੈਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਉਸ ਨੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ -

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਚੱਪਲਾਂ ਅਤੇ ਡਿਟਰਜੈਂਟ ਬਣਾਉਣਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਟਾਰਗੈਟ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਆਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਚੱਪਲਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹਨ।

ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪਛਾਣ ਬਣ ਗਈ। ਇੱਕ ਦਿਨ -

ਮੈਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ।

ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੁਣ 30 ਅਪਾਹਜ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੁੜੀ ਸੀ।

ਸਲਮਾਨ ਭਾਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਿੰਮਤ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੋ..

ਤੁਹਾਡਾ ਪੰਨਵਾਦ!

ਐਨ ਐਸ ਰਾਜੱਪਨ

ਨਾਇਰ ਸਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਹ ਗਲੀ ਬਹੁਤ ਗੰਦੀ ਹੈ।
ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ
ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼
ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ
ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ
ਇੱਕ ਦੈਂਤ ਜਾਂ ਜੀਨੀ
ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।

ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ
ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦਾ
ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਦਾ
ਅਧਰੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਇਕ ਪੂਰੀ ਝੀਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ
ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ
ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ
ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ
ਦੱਸੋ, ਸਰ।

69 ਸਾਲਾ ਰਾਜੱਪਨ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੋਲੀਓ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਸਵੇਰ, ਉਹ ਵੇਮਬਨਾਡ ਝੀਲ * ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਿਸ਼ਤੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

ਹੈਲੋ, ਰਾਜੱਪਨ।
ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਨ,
ਏਹ? ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਜਲਦੀ
ਆਏ ਹੋ।

ਹਾਂ, ਪਲਾਸਟਿਕ
ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ
ਤਿਲੁਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਇਸ
ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਜਲਦੀ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

* ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਝੀਲ, ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਥਾਨ

ਐਨ ਐਸ ਰਾਜੱਪਨ

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰਾਜੱਪਨ ਨੇ ਚੱਪੂ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ-

ਪਲਾਸਟਿਕ ਮੱਛੀ? ਕੀ ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਰਾਜੱਪਨ?

ਯਕੀਨਨ! ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਓ।

ਜਲਦੀ ਹੀ -

ਦੇਖੋ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਦਾ ਕੈਚ ਹਨ! ਆਓ, ਪਲਾਸਟਿਕ। ਚਲੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ।

ਓਹ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ?

ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ -

ਝੀਲ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹਾਦਰ ਹੋ ਭਾਵੇਂ... ਭਾਵੇਂ...

...ਮੇਰੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ? ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕਿਸਤੀ ਚਲਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਮੈਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰੇਕ ਲਿਆ

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੀ ਇਹ ਔਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਇਸਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਝੀਲ ਮੇਰਾ ਘਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਬਹੁਤ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਹੈ।

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਭਾਗ-2

ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਪੰਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ਮੈਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਯਕੀਨਨ।

ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਦ -

ਰਾਜਪੰਨ ਸਰ, ਕੀ ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਅਤੇ ਪਰਸੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

ਬਿਲਕੁਲ, ਪੁੱਤਰ। ਅਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪੰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਦ -

ਰਾਜਪੰਨ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਹੈ।

ਸਰ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਨਵੀਂ ਮੋਟਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀਲ ਚੇਅਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਮੋਟਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨਾਲ, ਰਾਜਪੰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੇਮਬਨਾਡ ਝੀਲ ਸਗੋਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੋਰ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਿਆ।

ਸੀ.ਵੀ. ਰਾਜੂ

ਦੇਖੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੁਲੇਲ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੀ!

ਮੇਰੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਗੁਲੇਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੱਕੜ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ।

ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਲਾਸਟਿਕ ਵਾਲੇ ਵਧੀਆ ਹਨ।

ਨਾਇਰ ਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਰਵਾਇਤੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ, ਜੋ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਸਾਡੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀ.ਵੀ. ਰਾਜੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਟਿਕੋਪਕਾ ਖਿਡੌਣੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਇਟਿਕੋਪਕਾ ਪਿੰਡ* ਵਿੱਚ ਹਾਸੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਚਰਖਿਆਂ ਦੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜੀ

ਹੋਰ ਤੇਜ਼!
ਹੋਰ ਤੇਜ਼!

ਮੁੰਡਾ ਸੀ.ਵੀ. ਰਾਜੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 500 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ।

ਇਟਿਕੋਪਕਾ ਪਿੰਡ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਲੱਕੜ ਦੇ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ - ਇਟਿਕੋਪਕਾ ਬੋਮਾਲੂ। ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਗੋਲ ਸਨ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ ਅਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਪੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕਦੇ ਸਨ।

ਪੂਰੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਬਚਪਨ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸਨ

* ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਭਾਗ-2

ਪਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜੂ ਕਾਲਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ -

ਬੱਚੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ?

ਉਹ ਸਸਤੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰੀਗਰ ਹੋਰ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਜੂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਚਮਕਦਾਰ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਲੜਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਟਿਕੋਪਕਾ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਉਸਨੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਲਈ 'ਪਦਮਾਵਤੀ ਐਸੋਸੀਏਟਸ' ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਇਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦਿਲ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਦਾਂ ਹੀ ਮਰਨ ਦੇਈਏ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਕਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਿਆ, ਰਾਜੂ ਨੇ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਜਸ਼ਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਸਨ. ਮਾਲ ਜਲਦੀ ਹੀ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅੰਕੁੜ ਦੀ ਲੱਕੜ ਇੰਨੀ ਨਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਤੋੜੇ ਬਿਨਾਂ ਆਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਆਰਡਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ।

ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਆਓ ਹੋਰ ਅੰਕੁੜ ਦੀ ਲੱਕੜ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੀਏ।

ਇੱਥੇ ਸਾਡਾ ਵੱਡਾ ਬ੍ਰੇਕ ਹੈ!

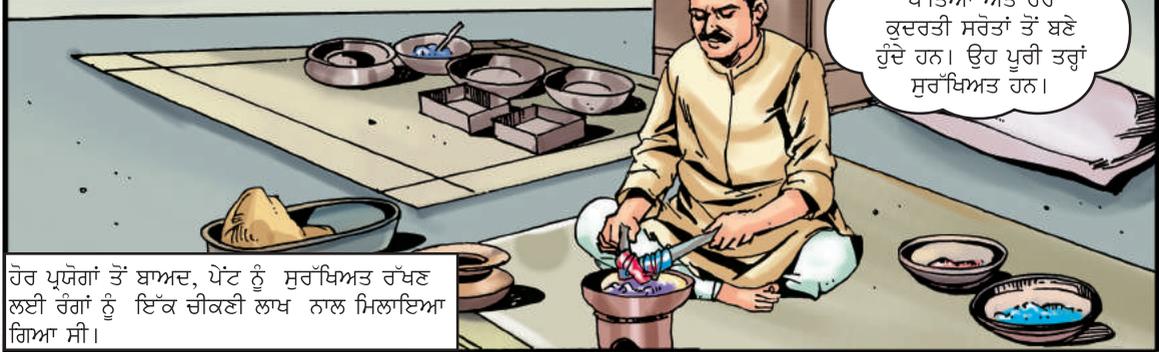
ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।

ਸੀ ਵੀ ਰਾਜੂ

1988 ਵਿੱਚ, ਰਾਜੂ ਨੇ ਕਰਾਫਟਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਵਿਕ ਰੰਗ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਹੋਰ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੇਂਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੀਕਣੀ ਲਾਖ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਖਿਡੌਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਮਿਲੀ।

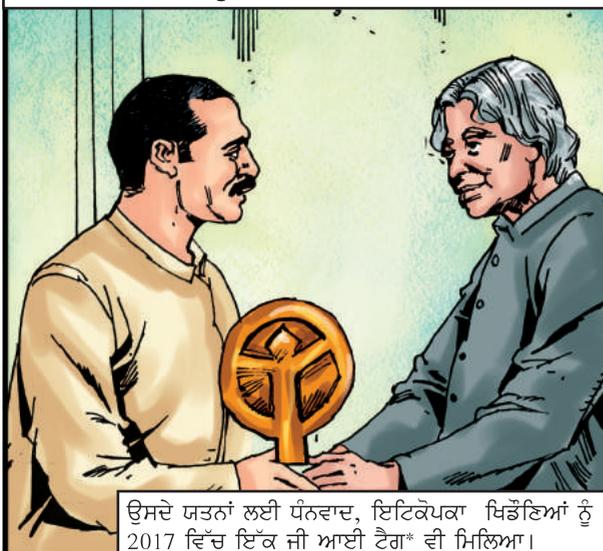
ਰਾਜੂ ਦਾ ਇਸ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਉਥਾਨ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ

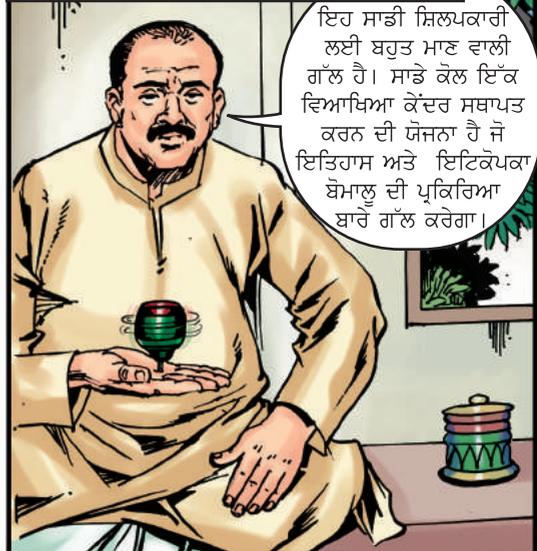
ਹੁਣ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਟਿਕੋਪਕਾ ਖਿਡੌਣੇ ਹਨ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਰੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

2002 ਵਿੱਚ, ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਡਾ: ਏ.ਪੀ.ਜੇ. ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗਰਾਜ਼ਰੂਟ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ।

*ਇੱਕ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੰਕੇਤ ਜੀ ਆਈ ਟੈਗ ਉਹਨਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਰਾਜੂ ਨੂੰ 2023 ਵਿੱਚ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ[^] ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਭਾਰੀ ਸੀ -

[^]ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚੌਥਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਾਗਰਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ

ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ! ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੌਦੇ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੈਰਗਾਹ 'ਤੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ, ਸਰ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ!

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇੱਕ 105 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਰਦਾ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਭਾਗੀਰਥੀ ਕੋਰਲ ਦੇ ਪ੍ਰਕੁਲਮ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ-ਪੜ੍ਹਨਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਭਗੀਰਥੀ, ਤੁਸੀਂ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹੋ?

ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।

ਨਹੀਂ। ਹੁਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਭਾਗੀਰਥੀ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁੜ ਕੇ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਛੇ ਬੱਚੇ ਹੋਏ। ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੀ।

ਅੰਮਾ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ -

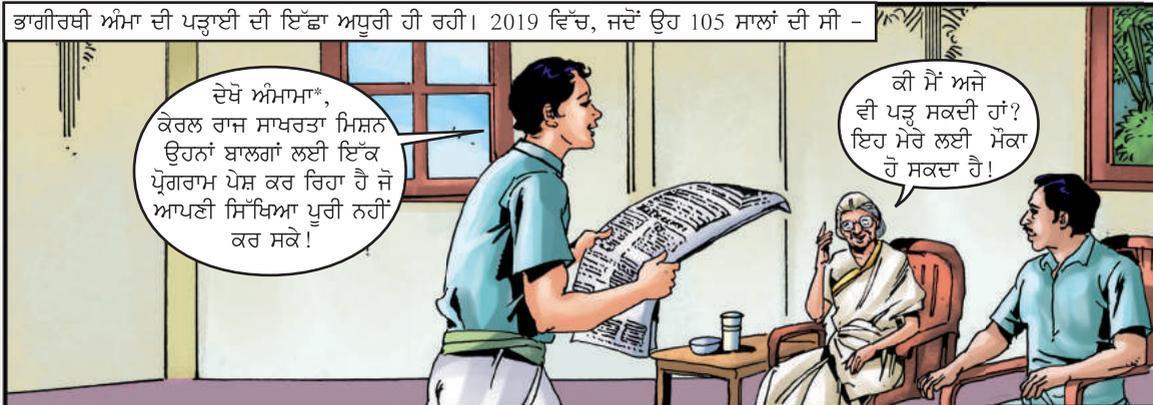
ਕੀ ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹਾਂ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਆਇਆ?

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅੰਮਾ।

ਅੰਮਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੋ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ।

ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ

ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਧੂਰੀ ਹੀ ਰਹੀ। 2019 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ 105 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ -

ਦੇਖੋ ਅੰਮਾਮਾ*,
ਕੋਰਲ ਰਾਜ ਸਾਖਰਤਾ ਮਿਸ਼ਨ
ਉਹਨਾਂ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ
ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ
ਕਰ ਸਕੇ!

ਕੀ ਮੈਂ ਅਜੇ
ਵੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹਾਂ?
ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੌਕਾ
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ!

ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ ਨੇ ਗਣਿਤ, ਮਲਿਆਲਮ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

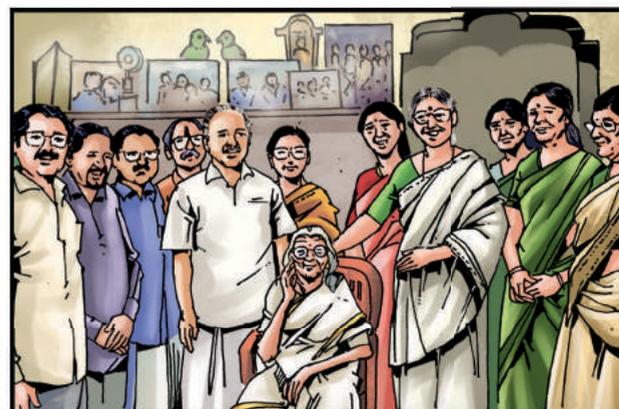
ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਨ
ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ।
ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ
ਪਵੇਗਾ।

ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ
ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਅੰਮਾਮਾ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ
ਸਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇੱਥੇ
ਹੀ ਹਾਂ।

ਜਲਦੀ ਹੀ -
ਅੰਮਾ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ
ਕੀਤਾ! ਤੁਸੀਂ 275 ਵਿੱਚੋਂ
205 ਨੰਬਰ ਲਏ ਹਨ।

ਦੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ
ਸੀ! ਮੈਂ ਬੁੱਢੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹਾਂ,
ਪਰ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਜਨੂੰਨ
ਅਜੇ ਵੀ ਜਵਾਨ ਹੈ।

2019 ਵਿੱਚ, ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸਰਵਉੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ
ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ,
ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲੀ
ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰਲੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ
ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

*'ਦਾਦੀ' ਮਲਿਆਲਮ ਵਿੱਚ

ਰਾਜੇਂਦਰ ਜਾਧਵ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਤੋਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਓ ਹਾਂ, ਸਰ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

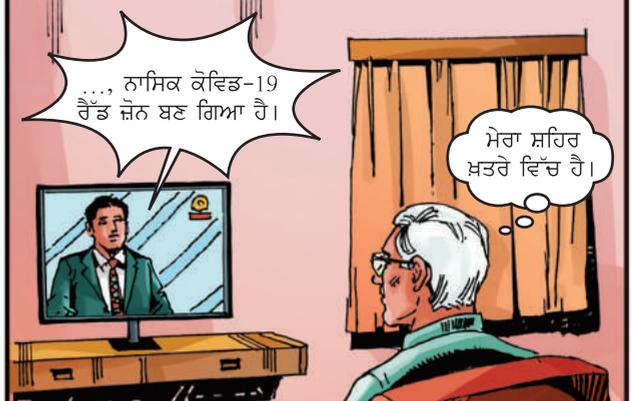

ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ! ਅਸੀਂ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਨੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਜੇਂਦਰ ਜਾਧਵ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ।

ਕੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਦੀ ਹੈ?

ਨਾਇਰ ਸਰ ਮੁਸਕਰਾਏ ਅਤੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਇਆ।

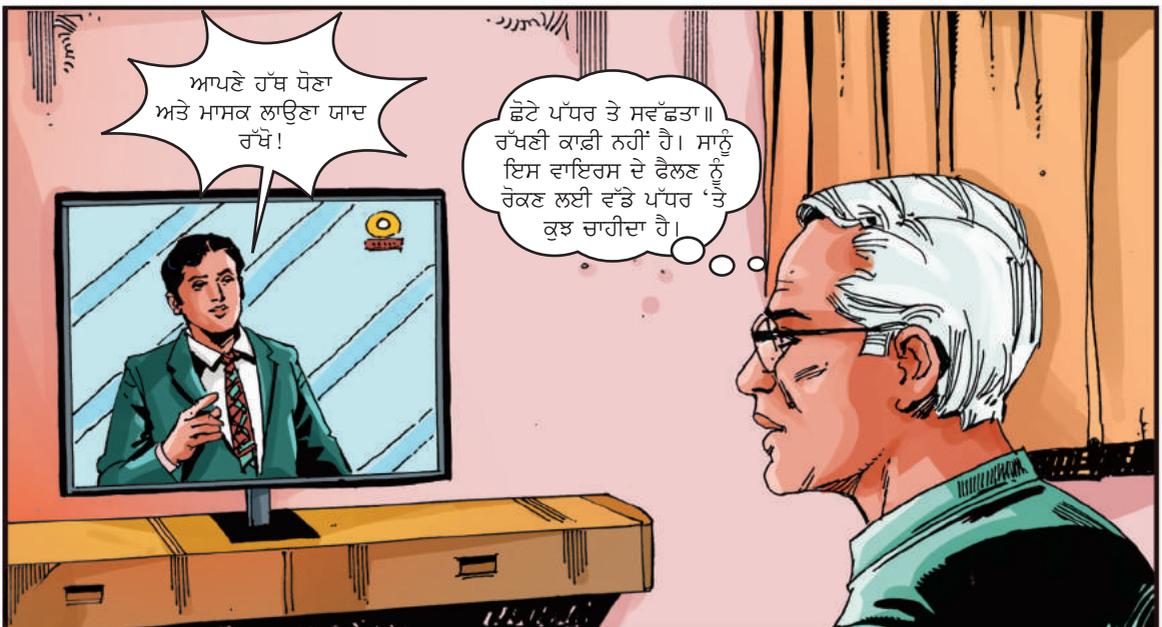
2022 ਵਿੱਚ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਤਾਨਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ 62 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

... ਨਾਸਿਕ ਕੋਵਿਡ-19 ਰੈਂਡ ਜ਼ੋਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਉਹ ਰਾਜੇਂਦਰ ਜਾਧਵ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ।

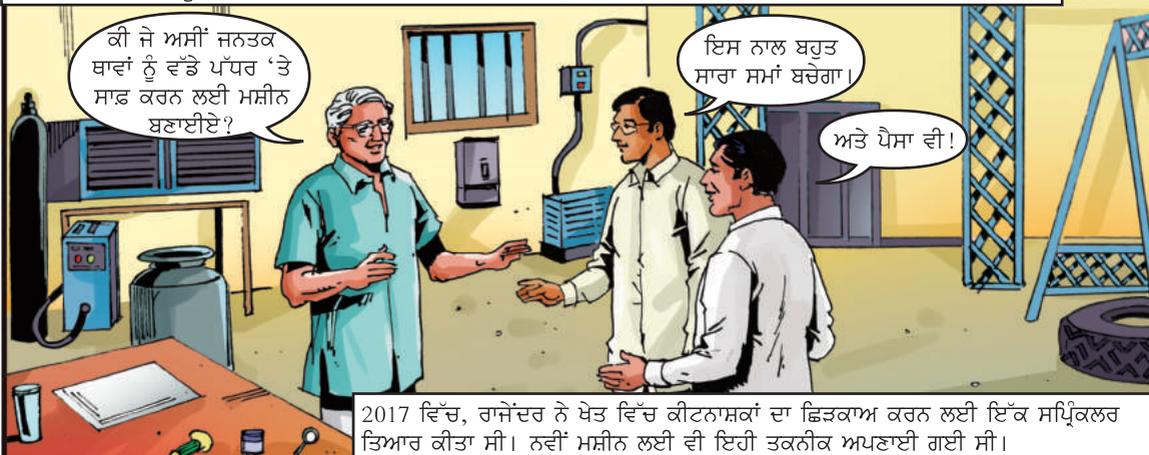

ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਣਾ ਅਤੇ ਮਾਸਕ ਲਾਉਣਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ!

ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਵੱਛਤਾ ॥ ਰੱਖਣੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜੇਂਦਰ ਜਾਪਟ

ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਮੰਗੇਸ਼ ਅਤੇ ਧਨੰਜੈ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਕੀ ਜੇ ਅਸੀਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨ ਬਣਾਈਏ?

ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਬਚੇਗਾ।

ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਵੀ!

2017 ਵਿੱਚ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਨੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪ੍ਰਿੰਕਲਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨ ਲਈ ਵੀ ਇਹੀ ਤਕਨੀਕ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

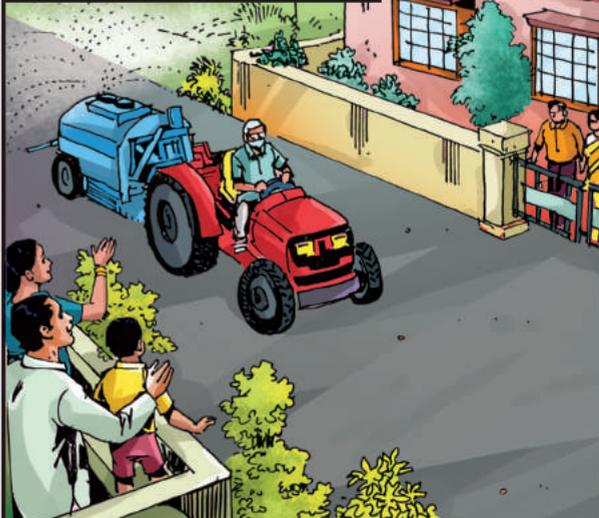
25 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਪਿਆਰ 'ਚ' ਇੱਕ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਨੂੰ ਕੀਟਾਣੂ ਨਾਸ਼ਕ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜੋ 600 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

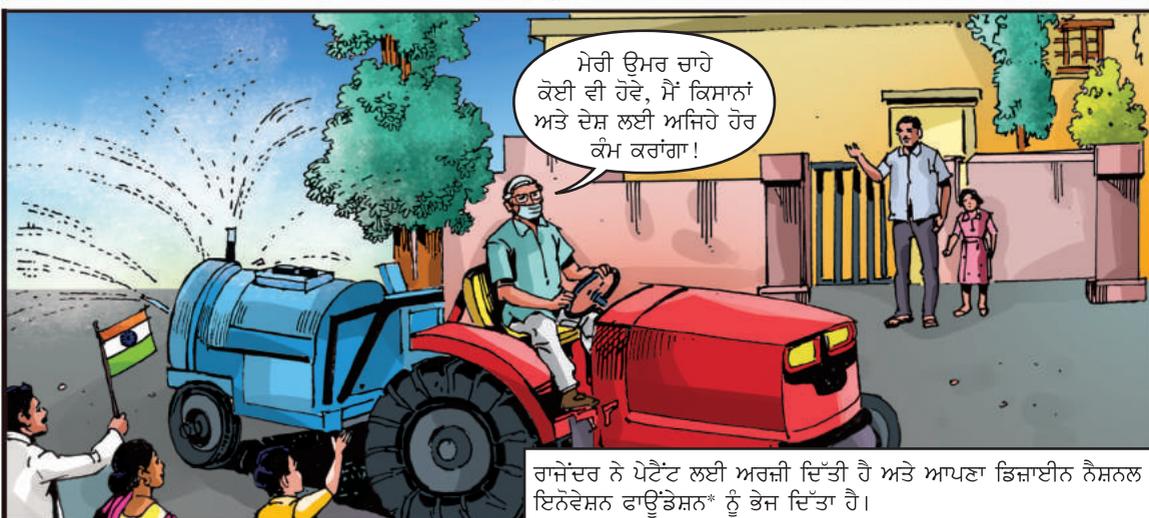
ਚਲੋ ਇਸਨੂੰ 'ਯਸ਼ਵੰਤ' ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਈਏ - ਇੱਕ ਸਫਲਤਾ!

ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਟਰੈਕਟਰ 'ਤੇ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਹੜੇ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਸ਼ਵੰਤ' ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ...

...ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ

ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗਾ!

ਰਾਜੇਂਦਰ ਨੇ ਪੇਟੈਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਨੋਵੇਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ* ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

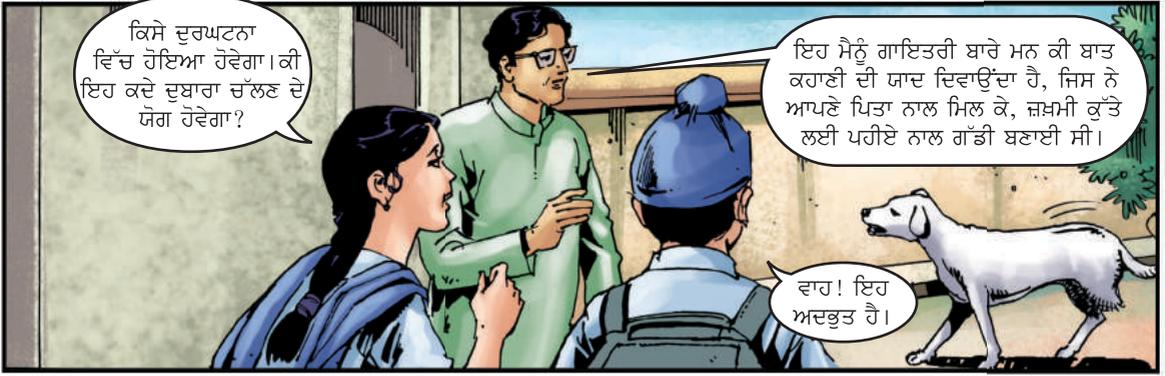
*ਐਨਆਈਐਫ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਗਾਇਤਰੀ

ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੌਥੀ ਲੱਤ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀ ਇਹ ਕਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚੱਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ?

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਗਾਇਤਰੀ ਬਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕੁੱਤੇ ਲਈ ਪਹਿਏ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਬਣਾਈ ਸੀ।

ਵਾਹ! ਇਹ ਅਦਭੁੱਤ ਹੈ।

ਗਾਇਤਰੀ ਕੋਇੰਬਟੂਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਆਈ ਟੀ* ਪੇਸ਼ੇਵਾਰ ਸੀ।

ਅੱਪਾ, ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁੱਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ! ਚਲੋ ਕੱਲ੍ਹ ਨੇੜਲੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲੈ ਲਈਏ।

ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਘਰ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਮੇਲ ਹੋਵੇਗਾ।

*ਸੂਚਨਾ ਤਕਨੀਕ

ਅਗਲੇ ਦਿਨ -

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੁੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ!

ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ?

ਉਹ ਵੀਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਗੋਦ ਲਵਾਂਗੇ! ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ, ਅੱਪਾ?

ਬਿਲਕੁਲ! ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਆਰਾ ਘਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ-

ਅੱਪਾ, ਵੀਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਖਿੱਚਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?!

ਇਹ ਮੇਰੀ ਡਿਗਰੀ* ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ

ਜਲਦੀ ਹੀ -

ਤਿੰਨ ਪਹੀਆ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਪਹੀਏ ਵੀਰਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।

ਪਹੀਏ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਹੋਣਗੇ।

* ਗਾਇਤਰੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਾਸੀਲਿੰਗਮ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਨ।

ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਟੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹੀਏ ਨੂੰ ਵੀਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਪੀਵੀਸੀ ਪਾਈਪ ਕਿਸ ਲਈ ਹੈ?

ਮੈਂ ਪਾਈਪਾਂ ਨਾਲ ਨਕਲੀ ਲੱਤਾਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵੀਰਾ ਲਈ ਤੁਰਨਾ ਅਤੇ ਦੌੜਨਾ ਆਸਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਪਾਈਪ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਭਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੀਰਾ ਲਈ ਇਹ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜਲਦੀ ਹੀ -

ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਠਹਿਰੇ, ਵੀਰਾ!

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ -

ਦੇਖੋ ਵੀਰਾ ਦੀ ਚਾਲ!

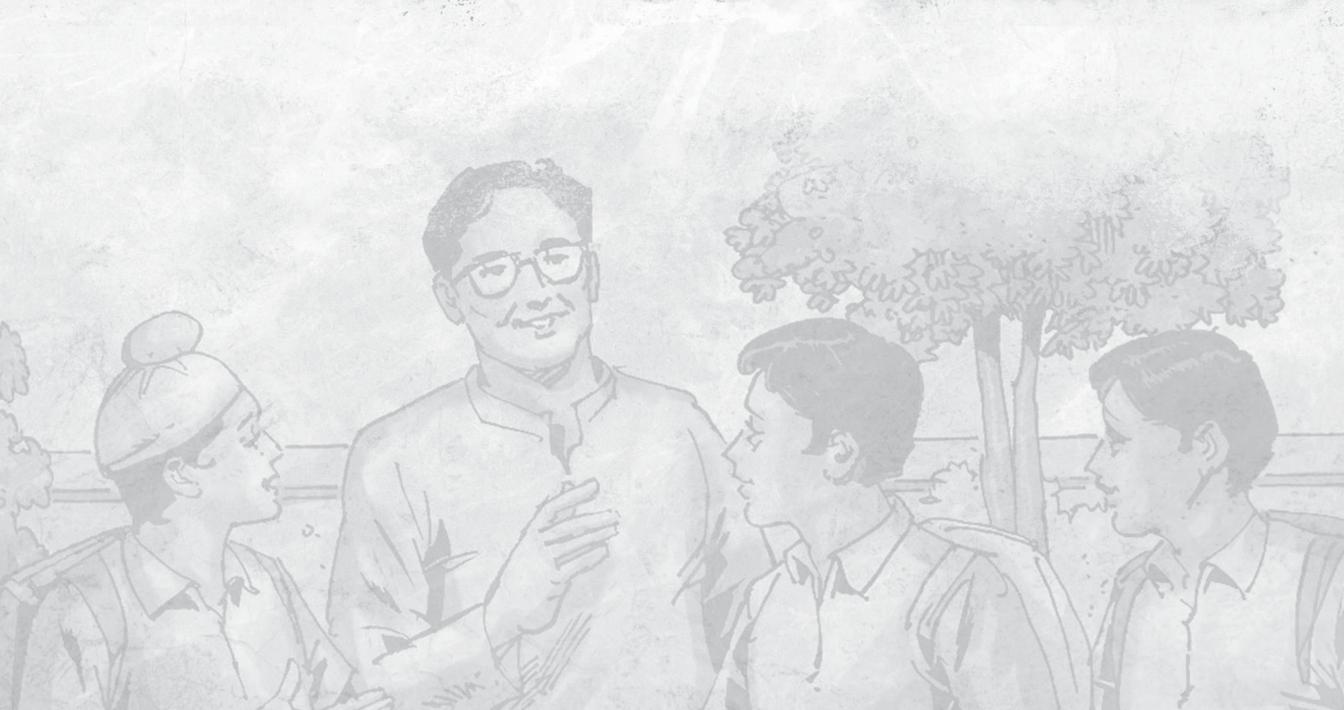
ਉਹ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਉਰਜਾ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਈ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡਾ ਪੰਨਵਾਦ! ਉਹ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ!

ਗਾਇਤਰੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ ਅਪਾਹਜ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ

ਭਾਗ-2

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਇੱਕ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚਮਤਕਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਇਹ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਗੀਰਥੀ ਅੰਮਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਉਦੋਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਪੜਦਾਦੀ ਸੀ ਅਤੇ 105 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ।

ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਜਪੱਨ, ਭਾਵੇਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੋਲੀਓ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 63 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਲਾਪਰਵਾਹ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਈਆਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਪੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਮਬਨਾਡ ਝੀਲ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਲਿਆ।

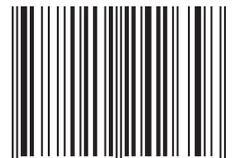
ਊਸ਼ਾ ਦੂਬੇ ਨੇ ਕੋਵਿਡ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗਰੀਬ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਔਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਲਾਸ-ਰੂਮ ਲੈ ਗਈ।

ਇਹ ਬਚਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਨਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

www.amarchittrakatha.com

ISBN 978-81-19242-65-8

9 788119 242658